

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wybrane zagadnienia z literatury Finlandii		8.0.11875	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Hanna Dymel-Trzebiatowska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Konwersatorium		30 h - aktywny udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		50 h - czytanie lektur	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 h - przygotowanie do egzaminu	
Liczba godzin		100 h - 4 ECTS	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Praca w grupach - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie (zal) - Egzamin 	
		Formy zaliczenia	
		egzamin ustny	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Warunkiem zdania egzaminu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na następujące pytania: 1. Z listy obejmującej 10 podstawowych faktów dotyczących historii literatury fińskiej (lista jest wcześniej udostępniona). 2. Dwa z list (również wcześniej udostępnionych): pierwsze dotyczy wiedzy z zakresu historii literatury fińskiej (Patr: treści programowe), drugie dotyczy znajomości lektur (Patr: lista obowiązkowych lektur). 3. Trzecie, postawione przez egzaminatora ma charakter uzupełniający i może dotyczyć zarówno faktów z omawianej historii literatury, jak i interpretacji lektur. Studenci, którzy uczestniczą w dobrowolnych prezentacjach ustnych (zagadnienia wychodzące ponad podstawowy program) zwolnieni są z pytania nr 3.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Praca z tekstem w grupach	Ćwiczenia z tekstem podczas zajęć	Egzamin ustny	Dyskusja
Wiedza				
K_W03	+		+	+
K_W05	+		+	
Umiejętności				
K_U02			+	+
K_U09			+	
Kompetencje				
K_K02	+			
K_K05			+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą o najważniejszych zjawiskach literatury fińskiej, podkreślenie wielokulturowości tego kraju oraz doskonalenie umiejętności interpretacji utworów literackich różnych epok. Kurs zorientowany jest na działalność w sferze kultury, a także komunikację międzykulturową. Jednym z celów kursu jest podkreślenie faktu, że Finlandia posiada literaturę szwedzko- oraz fińskojęzyczną.

Treści programowe

Rys historyczny; Mitologia fińska; Korzenie literatury fińskiej; Kalevala – fenomen literacki (Lönnrot); Wizualizacja Kalevali; Romantyzm narodowy; Realizm (Kivi, Canth); Neoromantyzm (Leino); Fińsko-szwedzki modernizm (Södergran); Obraz wojny domowej (Sillanpää / Lander); Obraz II wojny światowej (Linna / Meri), Powieść lat 60. XX w. (Mukka); Nosiciele Ognia (Waltari); Literatura dziecięca (Jansson, Krohn); Proza współczesna (Sinisalo, Paasilinna); Dramat współczesny (Kirkkopelto), Kryminał fiński (Lehtolainen). W nawiasie podane są nazwiska pisarzy, których utwory należy przeczytać na dane zajęcia (patrz: lista obowiązkowych lektur), a które omawiane są podczas konwersatorium.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. Wykorzystywana podczas zajęć:

- Bednarski Jacek. „Löyly – dusza sauny.” [w:] Czas kultury 2008 (2).
- Bernacki Marek. Pawlus, Marta. Słownik gatunków literackich. Wydawnictwo Park 2000.
- Ciesielski Zenon. „Literatura fińska” [w:] Słownik pisarzy skandynawskich. Wiedza Powszechna 1991.
- Cieślak Tadeusz. Historia Finlandii. Ossolineum 1983.
- Czas Kultury 2005 (5), 2008 (2).
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „Kobiety fińskiego przełomu” [w:] (red.) Ewa Mrozek-Sadowska, Hanna Dymel-Trzebiatowska Kobiety przełomu nowoczesnego w Skandynawii. Nordicum 2007.
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „Muminki – na zawsze!” [w:] Guliwer 2007/3
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „Nie można stać się Mamą Muminka tylko dlatego, że się wyniosło stół na dwór”. Bibliograficzno-intertekstualna interpretacja postaci Mamy Muminka w książkach Tove Jansson., [w:] Studia Scandinavica 1 (21), Gdańsk 2017: Wyd. UG, s. 9-22.
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „J.R.R. Tolkien. Opowieść o Kullervo” (recenzja), [w:] Studia Scandinavica 1 (21), Gdańsk 2017: Wyd. UG, s. 215-220.
- Dymel-Trzebiatowska Hanna “Secrets of Universal Reading. The Moomin Books by Tove Jansson from a Perspective of Implied Reader and Literary Response” [w:] Joutsen / Svanen 2016, s. 58-73
- Dymel-Trzebiatowska Hanna, Filozoficzne i translatoryczne wędrówki po Dolinie Muminków, Wyd. UG. 2019.
- Finland. A cultural encyclopedia. Vammala 1999.
- Finlands svenska litteraturhistoria. Atlantis 2000.
- Haavio Martti. Mitologia fińska. PIW 1979.
- Iwaszkiewicz Jarosław. Szkice o literaturze skandynawskiej. Czytelnik 1977.
- Jakuboże Adrian i. in. Baśń – Oralność – Zagadka. Wydawnictwo DIG 2007.
- Klinge Matti. Fińska tradycja. Eseje o strukturach i tożsamościach Północy. Atut 2006.
- Kopaliński Władysław. Słownik mitów i tradycji kultury. PIW 1988.
- Krystofiak Maria. „Literatura fińska” [w:] Przewodnik po literaturach skandynawskich. Wydawnictwo Naukowe UAM 2000.
- Laitinen Kai, Apo Satu. Historia literatury fińskiej. Ossolineum 1991.
- Laitinen Kai. Finlands moderna litteratur. Schildts 1968.

- Laitinen Kai. Literature of Finland. Otava 1985.
- Lewandowska Cecylia. „Literatura fińska” [w:] Dzieje literatur europejskich. PWN 1983.
- Literatura na świecie 1977/11.
- Mrozewicz Bolesław. Obrachunek z mitem Fina w twórczości Vainö Linny i Paavo Rintali. Wydawnictwo Naukowe UAM 2004.
- Ong Walter. Oralność i piśmienność: słowo poddane technologii. RW KUL 1992.
- Tarkka Pekka. Författare i Finland. Söderströms 1983.
- Tideström Gunnar. Edith Södergran. Bonniers 1960.
- Trzcńska–Mejer Joanna. Bibliografia literatury polskiej w Finlandii. Bibliografia literatury fińskiej w Polsce. Wydawnictwo UW 1981.
- Westin Boel. Tove Jansson: ord, bild, liv. Albert Bonniers Förlag 2007

• **A.2. Lista obowiązkowych lektur (prowadzący każdorazowo ustala listę lektur)**

- Canth Minna, 2007. „Dziewczyna do dziecka” [w:] (red.) Ewa Mrozek-Sadowska, Hanna Dymel-Trzebiatowska Kobiety przełomu nowoczesnego w Skandynawii, Gdańsk: Nordicum, s.185-195.
- Jansson Tove. 1977. Dolina Muminków w listopadzie. Warszawa: Nasza Księgarnia.
- Kivi, Aleksis. 1977. Siedmiu braci. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Kirkkopelto Esa. 1998. „Jutro o czwartej”. Dialog 10.
- Krohn Leena. 2008. Pelikan. Opowieść z miasta. Warszawa: Wydawnictwo Dwie Siostry.
- Lander Leena. 2006. Rozkaz. Warszawa: Wydawnictwo Kojro.
- Lehtolainen Leena. 2004. Kobieta ze śniegu Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Lehtolainen Leena. 2010. Pod wiatr. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Lehtolainen Leena. 2007. Spirala śmierci. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Leino Eino. 1984. Kantyczki. Warszawa: PIW.
- Linna Väinö. 1986. Żołnierz nieznany. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Lönnrot Elias. 1998. Kalevala. Warszawa: PIW.
- Meri Vejo. 1967. Historia sznura z manili. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Mukka Timo. 1988. Ziemia jest grzeszną pieśnią. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Paasilinna Arto. 2007. Fantastyczne samobójstwo zbiorowe. Warszawa: Wydawnictwo Kojro.
- Sillanpää Frans. 1980. Nabożna nędza. Warszawa: PIW.
- Sinisalo Johanna. 2005. Nie przed zachodem słońca. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Södergran Edith. 1999. Podaj mi obie dłonie. Antologia poezji fińskiej. Warszawa: Wydawnictwo książkowe IBIS.
- Waltari Mika. 1987. Egipcjanin Sinuhe. (tom 1) Warszawa: Czytelnik.

B. Literatura uzupełniająca (dla chętnych):

- Idström Annika. 2002. Listy do Trynidadu Warszawa: Kojro.
- Joensuu Matti. 2005. Harjunpää i kapłan zła. Warszawa: Kojro.
- Lehtolainen Leena. 2007. Spirala śmierci Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Paasilinna Arto. 2003. Wyjący młynarz. Warszawa: Kojro.
- Paasonen Ranja. 2004. Pozycja słońca. Warszawa: Dialog.
- Westö Kjell. Lang. 2004. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Hirvonen Elina. 2008. Przypomnij sobie. Warszawa: WAB.
- Krohn Leena. 2008. Tainaron. Warszawa: Świat Książki.
- Lehtonen Joel. 1981. Putkinotko. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Lander Leena. 2008. Niech się rozpęta burza Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Tianen Maria-Leena. 2010. Wyszedł z domu. Warszawa: Ezop.
- Parvela, Timo. 2011. Miecz. Rusiec: Kojro.
- Parvela, Timo. 2015. Tiera. Rusiec: Kojro.
- Salminen Arto. 2009. „Magazyn”. Dialog 11.
- Sinisalo Johanna. 2005. „Do pracy potrzebna doświadczona dziewica”. Czas Kultury 5.
- Snellman Anja. 2011. Dziewczynki ze świata maskotek. Warszawa: Świat Książki.
- Statovci, Pajtim. Przejście. Pauza. 2020.
- Kettu, Katja, Akuszerka. Warszawa: Świat Książki, 2016.

Ponadto: artykuły na temat literatury fińskiej z czasopism np. Books from Finland, Nordisk Tidskrift, Czas kultury, Dialog.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03 K_W05 K_U02 K_U09 K_K02 K_K05	K_W03; K_W05 Student: • ma podstawową wiedzę dotyczącą powiązań wydarzeń historycznych z literaturą fińską, zorientowaną na komunikację międzykulturową (K_W03), • ma uporządkowaną wiedzę podstawową dotyczącą epok, stylów i wybitnych przedstawicieli literatury fińskiej na przestrzeni wieków, zorientowaną na

zastosowanie w sferze kulturalnej (K_W05),

- rozumie dwujęzyczność literatury fińskiej i jej istotę w kontekście komunikacji międzykulturowej (K_W05).

Umiejętności

K_U02, K_U09

Student:

- prezentuje i dyskutuje w języku polskim zagadnienia literatury fińskiej, poddając je własnej krytycznej ocenie (K_U02),
- przygotowując pytania egzaminacyjne samodzielnie selekcjonuje materiał, porównuje go i wybiera sposób zestawienia (K_U02).
- przygotowuje prezentacje i wystąpienia w języku polskim dotyczące literatury Finlandii (K_U09)

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02, K_K05

Student:

- jest zorientowany na popularyzację literatury i kultury fińskiej w Polsce (K_K02)
- Jest gotów do wypełnienia roli zawodowej pracownika skandynawskich firm, funkcjonujących na polskim rynku pracy, w tym w zakresie promocji literatury fińskiej (K_K05)

Kontakt

hanna.dymel-trzebiatowska@ug.edu.pl